Wojewódzki Konkurs Geograficzny

dla uczniów szkół podstawowych województwa opolskiego

2025/2026

Eliminacje wojewódzkie

23 luty 2026 r., godz. 10.00

Czas rozwiązywania – 60 minut

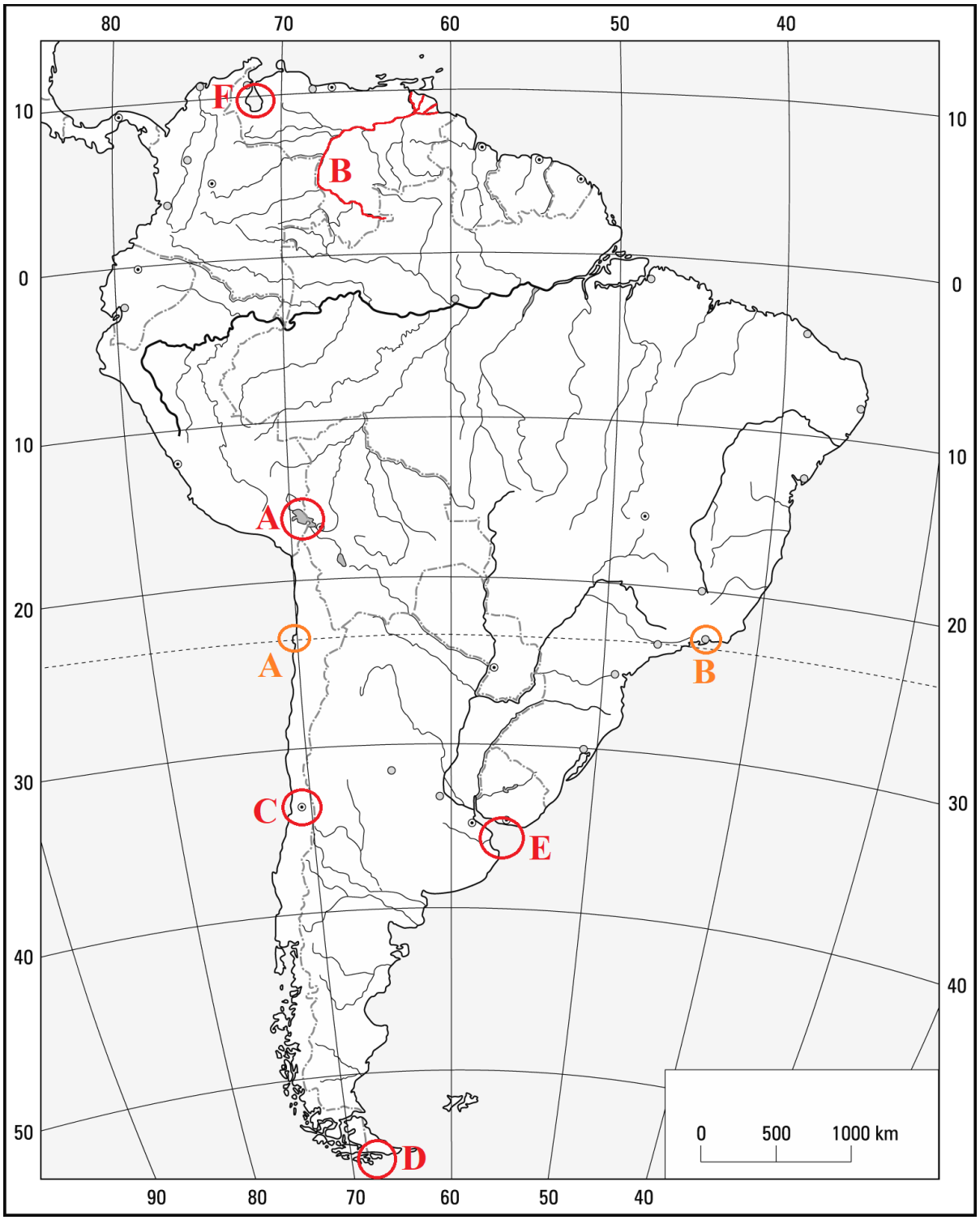
Kod ucznia (**wypełnia uczeń**)	Dane ucznia (**wypełnia Komisja po rozkodowaniu**)	Liczba uzyskanych punktów
.....	..... (nazwisko, imię) .... (szkoła) (gmina)	.....

Punktacja

Zadanie	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	Suma
Maksymalna punktacja	6	2	1	2	8	8	2	4	6	2	5	8	6	60
Liczba uzyskanych punktów														

Tytuł finalisty otrzymuje uczestnik etapu wojewódzkiego konkursu przedmiotowego, jeśli uzyskał on minimum 50% punktów możliwych do zdobycia, tj. co najmniej 30 punktów.

Tytuł laureata Wojewódzkiego Konkursu Geograficznego otrzymuje uczestnik konkursu, który w etapie wojewódzkim uzyskał nie mniej niż 90% punktów możliwych do zdobycia, tj. co najmniej 54 punktów.

Zadanie 1. (6 punktów)

Zaznacz na mapie (otocz miejsce/obszar/miasto i wpisz odpowiednią literę):

A. Jezioro Titicaca

B. Rzeka Orinoko

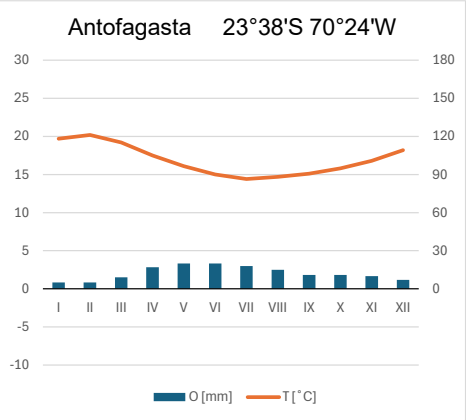
C. Santiago

D. Przylądek Horn

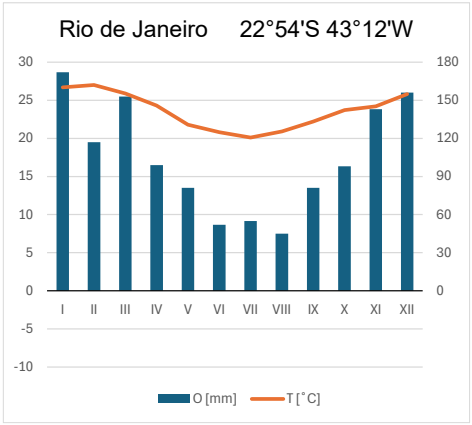
E. Estuarium La Platy

F. Jezioro Maracaibo

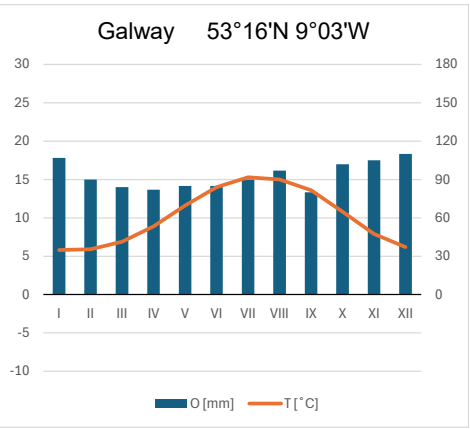
A

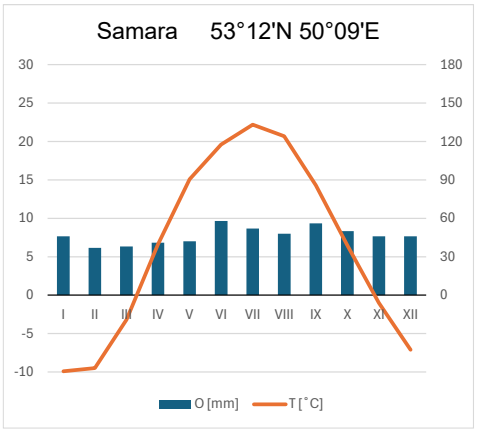
B

C

D

Opracowanie własne na podstawie: pl.climate-data.org

Zadanie 2. (2 punkty) Po 1 punkcie za prawidłowy opis jednego czynnika.

Wyjaśnij, dlaczego mimo położenia na podobnej szerokości geograficznej, Rio de Janeiro (B) posiada bardzo wysokie opady roczne oraz wyższe temperatury niż Antofagasta (A).

W odpowiedzi uwzględnij wpływ dwóch czynników klimatotwórczych.

Rio de Janeiro znajduje się pod wpływem ciepłego Prądu Brazylijskiego, który ogrzewa powietrze i zwiększa jego wilgotność, co skutkuje wysokimi opadami i temperaturą. Antofagasta leży przy zimnym Prądzie Peruwiańskim (Humboldta), który ochładza masy powietrza i blokuje opady.

Bariery orograficzne. Pasmo górskie Andów blokuje napływ wilgotnych mas powietrza znad oceanu w głąb lądu w przypadku zachodniego wybrzeża, co potęguje suchość w Antofagaście.

Zadanie 3. (1 punkt)

Przebieg linii temperatury na klimatogramach miejscowości Antofagasta (A) i Rio de Janeiro (B) wskazuje na ich położenie na półkuli południowej, ponieważ:

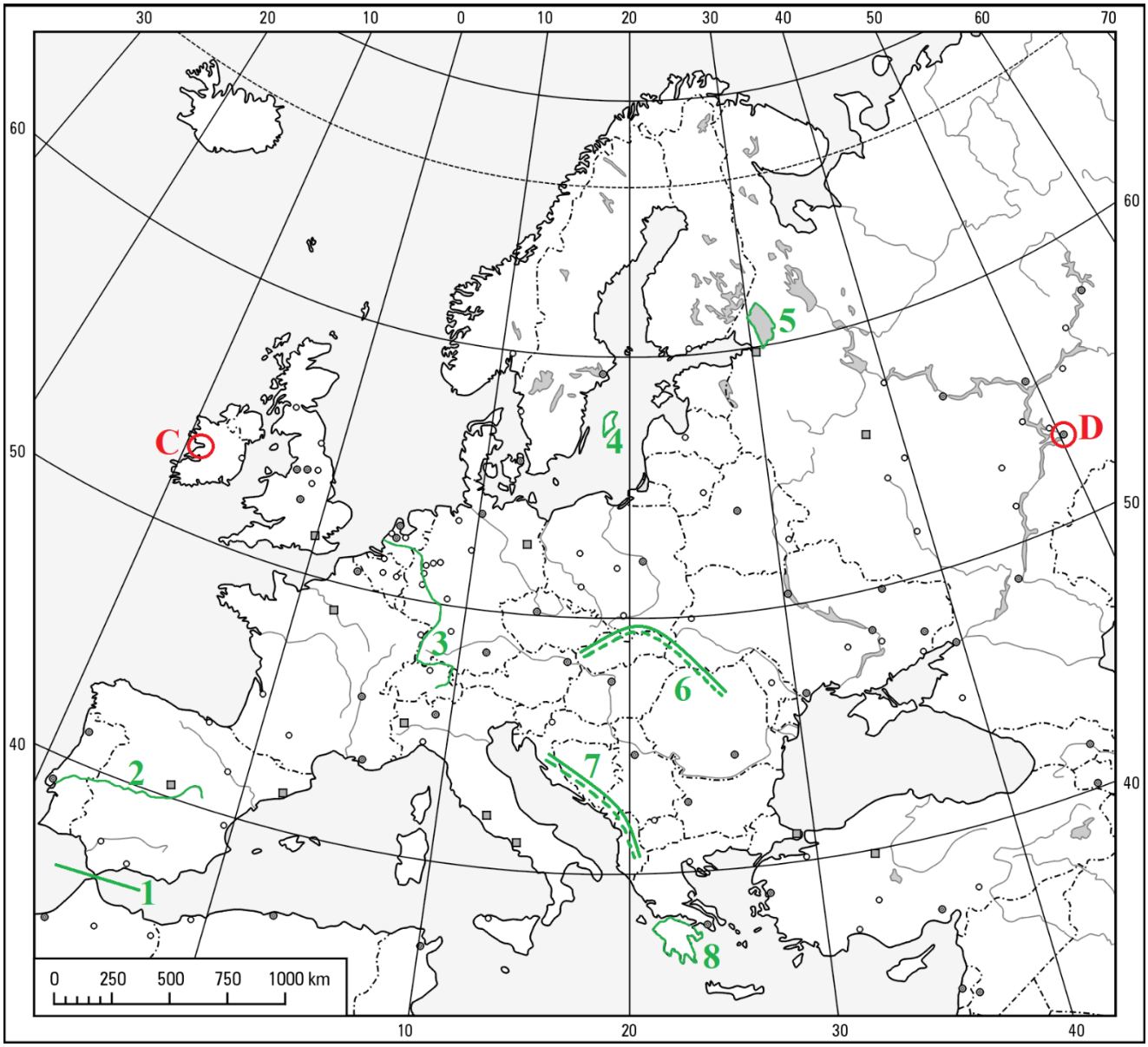
A. Najwyższe temperatury notowane są w czerwcu i lipcu.

B. Najniższe temperatury notowane są w lipcu i sierpniu.

C. Opady występują głównie w półroczu letnim.

D. Średnia roczna temperatura przekracza 20°C.

Korzystając z klimatogramów na poprzedniej stronie i poniższej mapy rozwiąż zadania 4-5.

Zadanie 4. (2 punkty) Po 1 punkcie za prawidłowy opis jednego czynnika.

Analizując klimatogramy, można zauważyć, że w miejscowości C (Galway) zimy są wyjątkowo łagodne (temperatura powyżej 0°C), podczas gdy w miejscowości D (Samara) są one mroźne. Wyjaśnij tę różnicę, wskazując dwa czynniki klimatotwórcze oraz opisując w jaki sposób decydują one o łagodności klimatu na zachodzie Europy w porównaniu do jej wschodniej części.

Odpowiedź powinna wyjaśniać wpływ oddalenia od oceanu oraz prądów morskich:

• Prądy morskie: Wyjątkowo łagodne zimy w Galway (C) wynikają z oddziaływania ciepłego Prądu Północnoatlantycki (Zatokowego/Golfsztromu), który podnosi temperaturę mas powietrza napływających zimą nad zachodnią Europę.

• Kontynentalizm: Galway (C) posiada klimat morski (małe amplitudy, łagodne zimy), podczas gdy Samara (D) leży w głębi lądu (klimat kontynentalny), gdzie brak łagodzącego wpływu oceanu powoduje silne wychłodzenie mas powietrza w zimie i większe amplitudy temperatur.

Zadanie 5. (8 punktów)

Podaj nazwy obiektów fizycznych oznaczonych na mapie Europy zielonymi numerami:

1. C. Gibraltarska	**2.** Rz. Tag	**3.** Rz. Ren	**4.** W. Gotlandia
5. J. Ładoga	**6.** G. Karpaty	**7.** G. Dynarskie	**8.** Płw. Peloponez

Zadanie 6. (8 punktów)

W jakim kraju możemy podziwiać poniższe atrakcje turystyczne:

1. Jeziora Plitwickie Chorwacja
2. Meteory Grecja
3. Sagrada Familia Hiszpania
4. Most Karola Czechy
5. Teotihuacán Meksyk
6. Golden Gate Bridge USA
7. Uluru (Ayers Rock) Australia
8. Wodospad Salto Angel Wenezuela

Zadanie 7. (2 punkty) Po 1 punkcie za konkrety problemy społeczny lub techniczny

Jednym z niepożądanych zjawisk związanych z gwałtownym rozwojem miast jest rozrastanie się w państwach Ameryki Łacińskiej dzielnic nędzy. Podaj 2 przykłady problemów, z jakimi borykają się mieszkańcy faweli. Uznać każdą prawidłową odpowiedź. Np.:

1. Brak podstawowej infrastruktury technicznej, takiej jak dostęp do bieżącej wody pitnej, kanalizacji oraz sieci energetycznej.

2. Wysoki poziom przestępczości oraz utrudniony dostęp do usług publicznych (szkół, opieki medycznej) ze względu na przeludnienie i nieformalny charakter zabudowy.

Zadanie 8. (4 punkty)

Która godzina i jaki dzień czasu strefowego jest w Los Angeles (34°03'N 118°15'W) jeżeli w Sydney (33°52'S 151°12'E) jest poniedziałek 23 lutego 2026 godzina 10.20 czasu strefowego.

Podaj w jakich strefach czasowych znajdują się oba miasta oraz godzinę i dzień w Los Angeles.

Zapisz obliczenia (nie uwzględniaj czasu letniego czy zimowego).

Sydney: strefa czasowa 150˚E czyli +10h (150˚E:15˚/h = +10h) 1p.

Los Angeles: strefa czasowa 120˚E czyli -8h (120˚E:15˚/h = -8h) 1p.

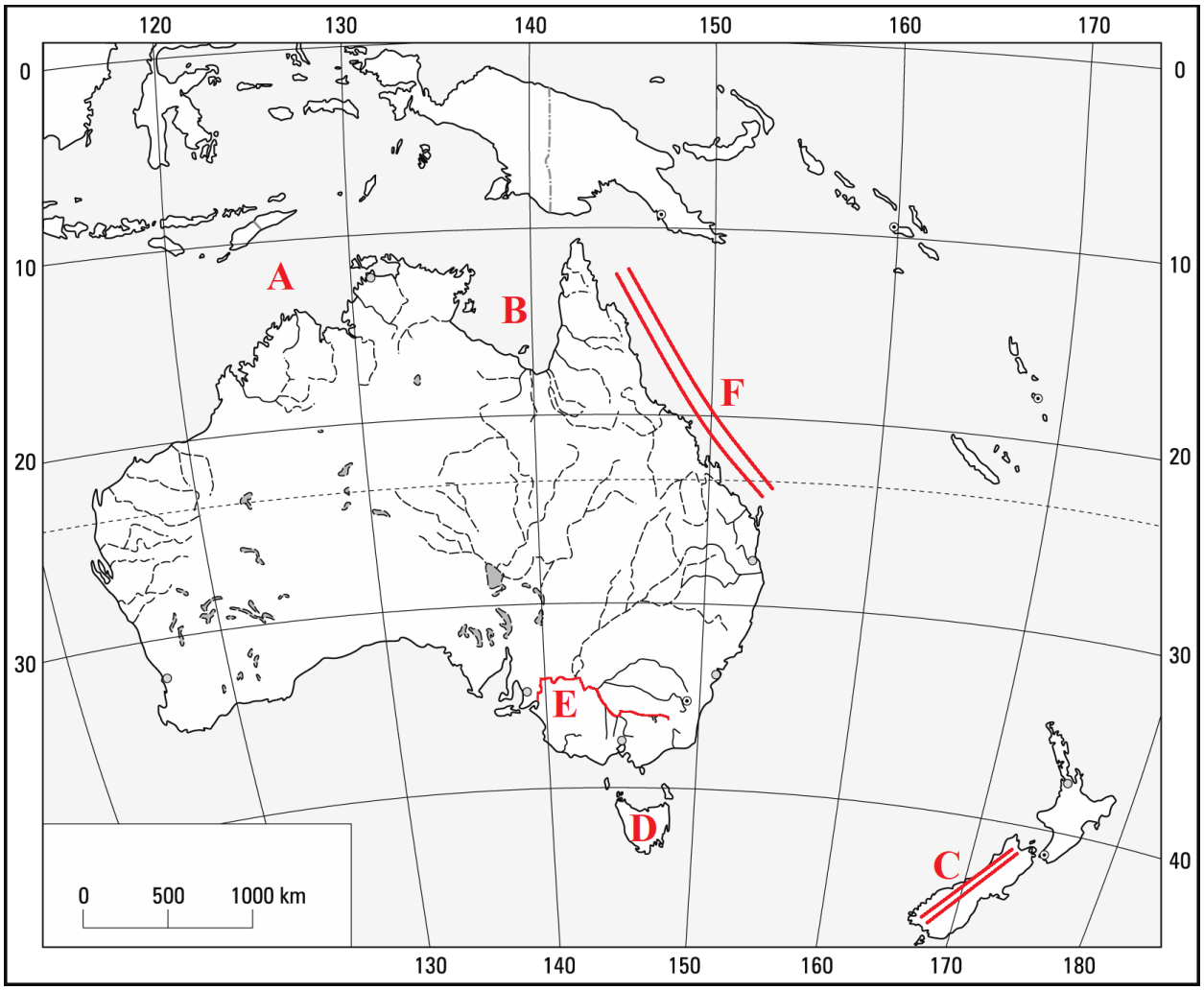
Różnica stref czasowych: -8h – (+10h) = -18h 1p.

Godzina czasu strefowego: 10.20 – 18h = 16.20 dnia poprzedniego (niedziela) 1p

Odpowiedź:

A. Strefa czasowa Sydney GMT +10 Strefa czasowa Los Angeles GMT -8

B. W Los Angeles jest godzina 16.20 dnia niedziela 22.02.2026.

Zadanie 9. (6 punktów)

Zaznacz na mapie (otocz miejsce/obszar i wpisz odpowiednią literę):

A. Morze Timor **B.** Zatoka Karpentaria **C.** Alpy Południowe

D. Tasmania **E.** Rzeka Murray **F.** Wielka Rafa Koralowa

Zadanie 10. (2 punkty) Po 1p. za poprawne obliczenia i poprawny wynik

Oblicz współczynnik przyrostu naturalnego (‰) w Australii w 2024 roku.

Wynik podaj do dwóch miejsc po przecinku.

Liczba ludności	Liczba urodzeń żywych	Liczba zgonów
27 400 013	292 318	187 268

Źródło: abs.gov.au

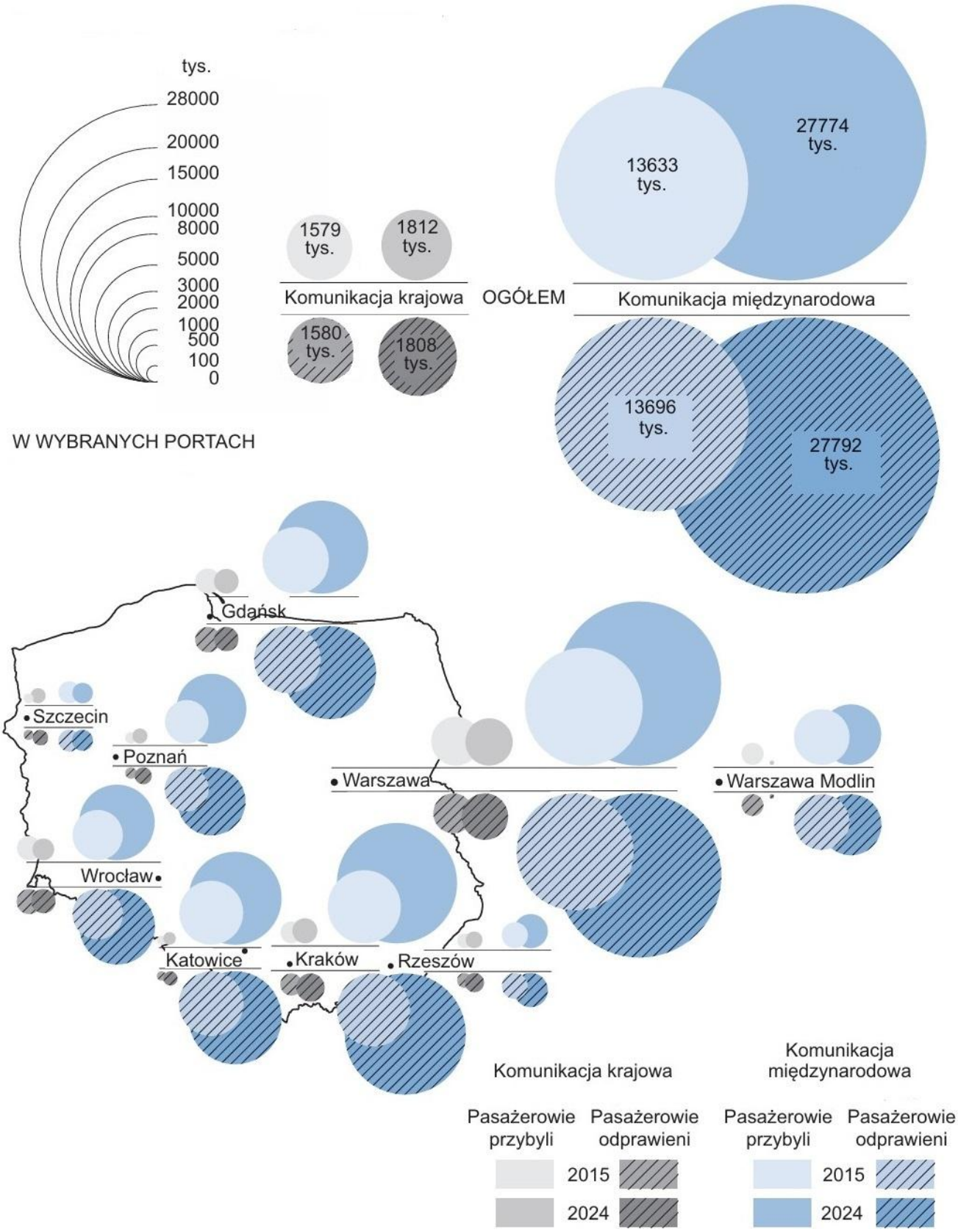
PN = 292 318 – 187 268 = 105 050 osób

W_{PN} = PN*1000‰ / Lud = 105 050 *1000‰ / 27 400 013 = 3,83%

Odpowiedź – współczynnik przyrostu naturalnego Australii: 3,83%

Zadanie 11. (5 punktów)

Przeanalizuj zamieszczony kartodiagram przedstawiający ruch pasażerski w polskich portach lotniczych w latach 2015 i 2024, a następnie wykonaj polecenia 1–4.

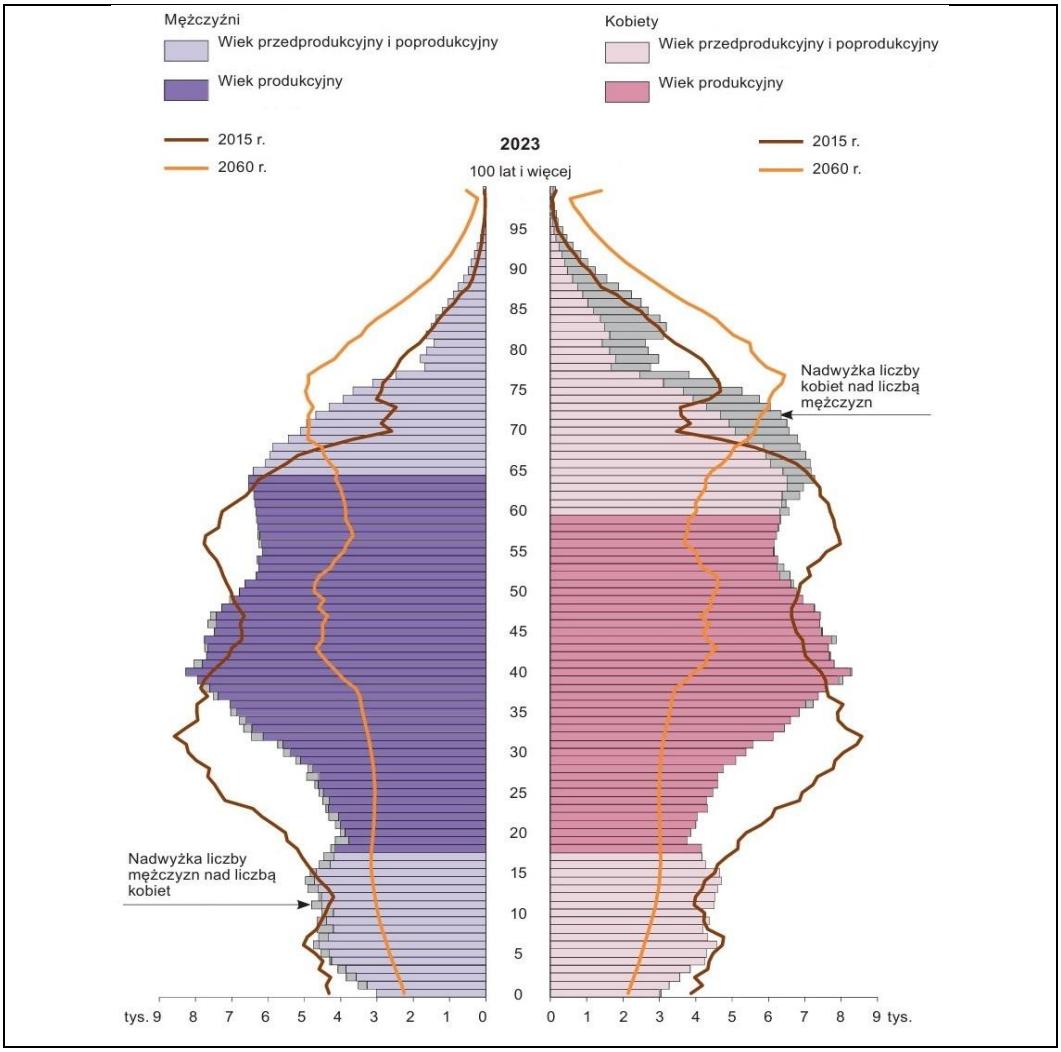
1. Jaka była łączna liczba pasażerów odprawionych w komunikacji międzynarodowej w 2024 roku?
   27 792 tys. 1p.
2. Podaj nazwę portu lotniczego, który w 2024 w stosunku do 2015 roku praktycznie przestał obsługiwać pasażerów w komunikacji krajowej. Warszawa-Modlin 1p.
3. Który z regionalnych portów lotniczych (poza Warszawą) obsługuje największy ruch w komunikacji międzynarodowej według danych z 2024 roku? Kraków 1p.
4. Przeanalizuj dysproporcję między liczbą pasażerów w komunikacji krajowej a międzynarodowej w 2024 roku. Wyjaśnij, dlaczego ruch międzynarodowy jest wielokrotnie większy niż krajowy podając dwa argumenty. Uznać każdy logiczny, poprawny argument. 2p.

I. Ruch międzynarodowy dominuje dzięki turystyce, migracjom zarobkowym i tanim liniom
II. Ruch krajowy przegrywa konkurencję z koleją i siecią autostrad.
Koszt lotu jest wysoki i nie rekompensuje czasu przelotu.

Zadanie 12. (8 punktów)

1. W której miejscowości znajduje się unikatowy zabytek techniki – żelazny most wiszący z 1827r.?
   a) W Nysie **b)** W Brzegu **c)** W Ozimku **d)** W Paczkowie
2. Który obiekt z listy TOP 10 jest określany mianem „Śląskiego Wawelu" ze względu na bogate zdobienia krużganków? **a)** Zamek w Mosznej **b)** Zamek w Brzegu
   c) Zamek Biskupi w Nysie **d)** Zamek Górny w Opolu
3. Jaką potoczną nazwę, nawiązującą do francuskiego miasta warownego, nosi Paczków?
   a) Śląskie Carcassonne **b)** Opolskie Carcassonne **c)** Polskie Carcassonne **d)** Małe Carcassonne
4. Które z wymienionych miejsc łączy funkcję sakralną z Parkiem Krajobrazowym?
   a) JuraPark Krasiejów **b)** Góra św. Anny **c)** Kościół św. Anny w Oleśnie **d)** Zamek Moszna
5. Która atrakcja turystyczna łączy w sobie elementy twierdzy nowożytnej oraz zabytkowego miasta? **a)** Paczków **b)** Opole **c)** Brzeg **d)** Nysa
6. Jaki status ochronny, podkreślający walory geologiczne, otrzymał Park Krajobrazowy Góra św. Anny w 2010 roku? **a)** Parku Narodowego **b)** Rezerwatu Biosfery
   c) Geoparku Krajowego **d)** Stanowiska dokumentacyjnego
7. Który rezerwat przyrody w Górach Opawskich chroni pozostałości po historycznej eksploatacji złota? **a)** Cicha Dolina **b)** Las Bukowy **c)** Nad Białką **d)** Olszak
8. Na jakim podłożu w Stobrawskim Parku Krajobrazowym najczęściej występują bory sosnowe?
   a) Na terenach zalewowych **b)** Na wydmach piaszczystych **c)** Na torfowiskach
   d) Na iłach rzecznych

Zadanie 13. (6 punktów)

Na podstawie wykresu piramidy wieku ludności województwa opolskiego w 2023 r. zaznacz prawidłową odpowiedź.

1. W którym z wymienionych lat liczba osób w wieku powyżej 90 lat będzie/była najwyższa według wykresu? **a)** 2015 r. **b)** 2023 r. **c)** 2060 r. 1p.

2. 2. Jaki trend demograficzny najlepiej opisuje zmiany między 2015 a 2023 rokiem?

a) Wzrost liczby urodzeń **b)** Spadek liczby dzieci i młodych dorosłych

c) Stabilizacja liczby ludności we wszystkich grupach 1p.

3. Nadwyżka liczby kobiet nad liczbą mężczyzn w 2023 roku staje się wyraźnie widoczna od około:

a) 40. roku życia **b)** 55. roku życia **c)** 65. roku życia 1p.

4. Jaką tendencję dla grupy wiekowej 70-80 lat wskazuje linia prognozy na 2060 rok?

a) Gwałtowny spadek liczby osób **b)** Brak zmian **c)** Wyraźny wzrost liczby osób 1p.

5. Jeżeli nastąpią zmiany demograficzne zgodne z prognozą 2060 to na jakie usługi czy instytucje zapotrzebowanie (podaj po jednym przykładzie):

a) Wzrośnie: np. opieka geriatryczna, domy seniora. 1p.

b) Zmaleje: np. przedszkola, szkoły podstawowe. 1p.

Uznać każdą poprawną, logiczną odpowiedź.